

CNV-BOND

Voor Overheid, Zorgsector en
Verzelfstandigde Overheidsinstellingen

afdeling Dienstverlening, sector Scholing en Vorming

doorkiesnr. : 070-4167133
ons kenmerk : 13.065/JKM
uw kenmerk :

onderwerp : bevestiging

datum : Den Haag, 28 februari 2001

Aan de deelnemers van de
themadag "WOR bij de tijd!?"
op 29 maart 2001

Geachte deelnemers,

Graag bevestigen wij met deze brief uw aanmelding voor de themadag "WOR bij de tijd!?" die plaatsvindt

op donderdag 29 maart 2001
te Nijkerk, De Schakel, Oranjelaan 10, telefoon: 033-2460804
van 9.30 - 17.00 uur.

Het programma ziet er als volgt uit:

09.30 - 10.00 uur	Ontvangst met koffie en thee
10.00 - 10.10	Opening
10.10 - 10.40	De handvatten die de huidige CAO Rijk biedt voor OR- en kaderleden. Door de heer M. van Rijn (DGMP)
10.40 - 11.00	De heer Stuitje (directeur POB bij het ministerie van V&W) belicht de gevolgen van deze CAO voor een ministerie met grote uitvoerende diensten.

PAUZE

13.30 - 14.30 uur	Workshops ronde I
14.30 - 15.00	Pauze
15.00 - 16.00	Workshops ronde II
16.00 - 16.15	Plenaire afsluiting + borrel

In het middagedeelte vinden de workshops plaats die aansluiten op de praktijk van het OR-werk. **Ons verzoek aan u is om de twee workshops aan te kruisen die u wenst te volgen en deze bevestigingsbrief mee te nemen naar deze themadag.** Er zullen zoveel mogelijk keuzen worden gehonoreerd, maar er is een maximum per workshop. Dus vol is vol.

O Competentiemanagement door de heer R. Kiebert (ministerie van BZK).
Over de invoering van competentie management krijgt de CFO veel vragen. In kadervergaderingen wordt regelmatig gevraagd naar de rechtspositionele aspecten van competentie management. Is competentie management nu een hoog te waarden instrument voor personeelsbeleid of oude wijn in

nieuwe zakken met onvermoede rechtspositionele gevolgen? Welke rol speelt de ondernemingsraad bij het invoeren van competentie management. Onder andere deze vragen zullen door de heer René Kiebert in de workshop worden behandeld. De heer Kiebert heeft een belangrijke rol gespeeld bij het invoeren van competentie management bij het ministerie van Justitie. Momenteel is hij programma-coördinator competentie management Rijksdienst bij het ministerie van Binnenlandse Zaken.

O *Werkdruk door de heer C. Polak (ministerie van VWS).*

In OR-land staat het thema werkdruk al enkele jaren hoog op de agenda. Er wordt veel nagedacht en veel geschreven, maar levert dat ook concrete resultaten op? In deze workshop zal Coos Polak, kaderlid van de CFO en senior beleidsmedewerker bij de stafafdeling Personeel en organisatie bij het ministerie van VWS, concrete handvatten aanreiken om daadwerkelijk resultaten te bereiken bij het bestrijden van werkdruk. Hij zal de werking van de toolkit werkdruk demonstreren en een toelichting geven op het ARBO-convenant dat begin april door sociale partners ondertekend zal worden.

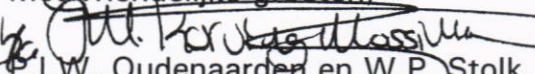
O *Zingeingsvraagstukken bij werken (inspiratie, motivatie, dilemma's) door ds. de heer Eerbeek (hoofd Geestelijke Verzorging bij DJI).*

Werken doe je omdat er brood op de plank moet. Maar als je eenmaal werkt is plezier in het werk ook belangrijk. Welke rol spelen motivatie en inspiratie bij het dagelijks werk? Hoe ga je om met ethische dilemma's op je werk? Welke waarde hecht je aan integriteit? Over deze uiterst actuele vragen (denk ook aan de klokkenluidersregeling) zal tijdens deze workshop van gedachten worden gewisseld. De workshop staat onder leiding van de heer J. Eerbeek, hoofd geestelijke verzorging bij de Dienst Justitiële Inrichtingen.

Uw reiskosten worden door de CFO vergoed op basis van kosten openbaar vervoer 2^e klasse. Aan het eind van de themadag is declaratie van deze kosten mogelijk door middel van het invullen van de declaratie-/presentielijst.

Wij verheugen ons zeer op uw komst, en hoop dat u actief en enthousiast deelneemt aan deze dag (vergeet niet uw bevestigingsbrief met uw keuze voor de workshops mee te nemen). Omdat wij hebben vernomen dat er ook veel niet-leden belangstelling hebben voor deze conferentie, treft u voor hen een speciaal inschrijfformulier aan.

Met vriendelijke groeten.

P.I.W. Oudenaarden en W.P. Stolk,
bestuurders.

Bijlage: - deelnemerslijst,
 - routebeschrijving,
 - inschrijfformulier niet-leden.

Graag wil ik mij eerst aan u voorstellen.

Mijn naam is Jan Eerbeek en ik ben sinds 1998 hoofdpredikant bij de Dienst
Justitiële Inrichtingen.

Ik geef leiding aan 60 justitiepredikanten, die in alle justitie-inrichtingen
werkzaam zijn met gedetineerden.

Daarvoor ben ik 18 jaar justitiepredikant geweest in de gevangenis en in het
Huis van Bewaring in Scheveningen.

Justitiepredikanten hebben een dubbel ambt: aan de ene kant zijn ze ambtsdrager
van de kerk waartoe ze behoren en aan de andere kant zijn ze ook ambtenaar van
het Ministerie van Justitie.

Dat betekent een spanningsveld in henzelf. De spanning tussen wat zij uit hun
geloofstraditie met zich meedragen en de praktijk, de regelgeving en het
functioneren van een overheidsinstelling.

Ik vind het boeiend vanmiddag met u in gesprek te komen over de vraag in
hoeverre geloof en levensbeschouwing kunnen bijdragen aan de manier waarop
je in je werk staat, wie je daarin bent en wat je doet met wat uit je werk op je
afkomt.

Voor de discussie straks heb ik 4 gespreksvragen opgesteld.

Om te beginnen leg ik u een aantal punten voor die naar ik hoop de discussie
kunnen losmaken en stimuleren.

Ik begin met een persoonlijke ervaring uit mijn eigen werk.

Toen ik begon met mijn werk als justitiepredikant was één van de eerste gevangenen die ik in het Huis van Bewaring ontmoette een man die zijn vrouw om het leven had gebracht. Hij zat nog niet zo lang in het Huis van Bewaring en hij kreeg nooit bezoek. Zijn kinderen van 8, 14 en 17 jaar wilden niets meer met hem te maken hebben. Hij was radeloos. Als hij bij me was, konden we weinig praten, want hij was te emotioneel. Hij zei me dat hij van de bovenste ring van het Huis van Bewaring naar beneden wilde springen. Hij wilde er een eind aan maken.

Ik kon me dat eerlijk gezegd goed voorstellen. Hoe kun je nog verder als je zoiets hebt aangericht wat je nooit meer kunt goedmaken? Dat is toch ondraaglijk.

De situatie van die man bepaalde mij toen ook heel sterk bij mijzelf. Voor zover ik wist had ik nog nooit iemand ontmoet die iemand anders om het leven had gebracht. Bij mij zat een gewone man. Zomaar iemand die je iedere dag onderweg kan tegenkomen. Geen monster, maar een mens als ieder mens.

Sympathiek.

Wat me niet losliet was dat een gewoon mens zoiets kon doen. En ik dacht: wat hij kan, kan ieder mens dus. Kan ik dus ook.

De grens tussen hem en mij werd flinterdun.

In die ontmoeting met hem kwam ineens voor mijzelf een eigen levensvraag op: als zoiets als bij hem de realiteit van je leven wordt, als ik en wij allemaal in staat zijn de wereld zo te verduisteren, wat is er dan uiteindelijk nog over om je aan vast te houden? Wat voor grond heb je dan nog onder je voeten? Wat heb ik hem eigenlijk te zeggen?

Welk antwoord geef ik hem?

*Een tweede punt ontleen ik aan een onderzoek
in opdracht van de 4 landshoofden*

politievakorganisaties en op 3 februari 1999 gepubliceerd onder de titel "Onder je pet praten".

Dat onderzoek stelde de vraag of er behoefte was aan begeleiding bij zingevingsvragen bij het uitvoerende politiewerk. Onder zingeving werd in dat rapport verstaan: 'een bepaald oriëntatiepunt dat niet tastbaar aanwezig is, maar waar een mens zijn handelen hier en nu op afstemt en dat betekenis geeft aan zijn handelen'.

Uit dat onderzoek bleek dat er grote behoefte was aan begeleiding bij zingevingsvragen. Het ging daarbij onder meer om motivatie, de relatie tussen eigen waarden en normen en die van anderen (burgers, collega's, het collectief waartoe je behoort) en verwerking van de dingen die je meemaakt in je werk.

Wat betreft de motivatie werd er gesteld dat er aan het begin van de ambtelijke loopbaan, in dit geval de politie, sprake is van een bepaald idealisme.

Je draagt bij aan de veiligheid van de samenleving. Je dient de publieke zaak, de gemeenschap.

Je bent gemotiveerd tot de functie die je gaat vervullen en je wilt je daarvoor inzetten, maar gaandeweg merk je dat dat idealisme onder spanning komt te staan. Dat er aan geknaagd wordt. Bijvoorbeeld door wat je ziet aan kwaad in mensen. Het functioneren van je eigen dienst, of meer in het algemeen: de overheid.

Wat betreft de waardenoriëntatie werd gesteld dat politiemensen voortdurend in aanraking komen met waarden en normen van anderen. Dat stelt eisen aan je eigen waardenoriëntatie. En dat vraagt het zoeken van een juiste verhouding tussen handelen volgens de eigen waarden en die van het collectief waar je toe behoort.

Vervolgens stelt het rapport dat je als politiefunctionaris te maken krijgt met uitzichtloze situaties van mensen. Die situaties doen iets met jezelf. En die situaties kunnen vragen oproepen die te maken hebben met je eigen mens- en wereldbeeld.

Een politieagent zei: 'Ik blijf zoeken naar het goede in de mens, al zit het onder de nagel van zijn grote teen.'

Een derde punt dat hier nauw bij aansluit is dat er in het verloop van je ambtelijke loopbaan iets met je eigen identiteit ^{kan gebeuren} gebeurt. Je kunt zo opgaan in het bureaucratisch proces dat je er helemaal mee gaat samenvallen. Dan ben je niet meer zelf aanwezig, maar een robotachtige figuur die zich tot niets anders beperkt dan het uitvoeren van wat nu eenmaal zo is.

Er kan ook een aanslag op je identiteit worden gedaan door wat je zelf meemaakt bij de overheid. Elkaar opvolgende reorganisaties (met een gevoel dat dat op kan roepen van 'ze doen maar in Den Haag'), de positie van jezelf en andere mensen in die reorganisaties, op een zijspoor komen als je fysieke of je geestelijke krachten afnemen.

Deze ervaringen kunnen iets doen met jezelf. Je kunt cynisch worden. Of uitstralen 'het zal mijn tijd wel duren'. Je kunt het gaan afreageren op je omgeving.

Kortom: er ontstaat, misschien wel heel begrijpelijk, een beeld van jezelf dat je aan het begin van je ambtelijke loopbaan niet voor mogelijk had gehouden.

Je kunt daarentegen ook iets doen. Je niet laten overspoelen door de ontwikkelingen en daarin ondergaan. Je kunt proberen zelf overeind te blijven en vast te houden aan waar het om gaat. Het lijkt mij bijvoorbeeld dat meedoen in medezeggenschap zoiets is. Je draagt dan bewust bij aan de kwaliteit van het werk en je vraagt aandacht voor de individuele mens in de organisatie.

Samengevat: het verloop van je eigen loopbaan en de ervaringen die je daarbij opdoet, blijven voortdurend een appèl op je doen; wie wil je zelf blijven in je werk en in de ontwikkelingen die er zijn?

Het vierde punt dat ik naar voren wil brengen ligt in de vraag 'hoe ga je in je werk om met ethische vragen?'

Allereerst: stel je je open voor die vragen? en vervolgens: vanuit welke levensinstelling geef je dan antwoord op die vragen?

Met andere woorden: waar liggen mijn prioriteiten als het gaat om arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorzieningen?

Mijn vijfde punt ontleen ik aan mijn persoonlijke geloofsovertuiging.

Voor mij bestaat het menszijn hierin dat ik geroepen ben om persoonlijk en maatschappelijk verantwoordelijkheid te dragen.

Persoonlijk ben ik geroepen om mijzelf te ontplooien naar de talenten en de mogelijkheden die ik heb. De valkuil die er ligt is dat je je talenten begraaft. En ze onder de oppervlakte laat blijven.

Ik mag dus mijzelf ontplooien, mijn eigen identiteit ontwikkelen.

Zelfontplooiing aan de ene kant, maar tegelijk ook mag ik medemens zijn in relatie tot andere mensen.

Persoonlijke verantwoordelijkheid dus en daarnaast ook verantwoordelijkheid voor de mensen om me heen.

Zelf blijf ik op die weg niet overeind zonder bronnen om uit te putten.

Toen ik nog in de gevangenis werkte, was er vaak zoveel gebrokenheid, zoveel uitzichtloosheid, zoveel disfunctioneren van individuele mensen maar ook van instanties, dat ik wel eens het gevoel had: waar doe ik het allemaal voor, het lijkt wel dweilen met de kraan open.

Een spanningsveld tussen opgeven en verdergaan. Vasthouden waar je zelf ten diepste in gelooft, of je geloof in het leven en in mensen verliezen.

Wat mij er in de gevangenis altijd weer boven uittrok was de zondagse kerkdienst. We kwamen dan samen met groepen van zo'n 45 gedetineerden en een aantal vrijwilligers van buiten. Mijn motivatie werd gevoed als we samen gingen bidden, gingen zingen en uit het evangelie gingen lezen.

In het gesprek met die man in het Huis van Bewaring over wie ik aan het begin vertelde, had ik van mijzelf uit geen woorden om echt licht te scheppen in zijn duisternis. Wat ik kon doen was enkel nabij hem zijn. Iets delen van zijn verdriet.

Maar er groeide ook iets meer. Dat gebeurde toen we samen wat verhalen uit de bijbel gingen lezen van mensen die net als hij aan het leven ten onder waren gegaan. En die mensen zagen we, toen in de ontmoeting met Jezus het licht van God over hun leven viel, opstaan en verder gaan.

Langzaam aan ging hij inzien dat ook zijn levensverhaal verbonden mocht zijn met Gods verhaal.

Door die ervaring met hem toen, en daarna ook in de praktijk van het justitiepastoraat, ben ik voor mezelf steeds scherper gaan zien dat we bronnen in geloof of levensbeschouwing nodig hebben, die ons helpen om richting te geven aan ons eigen leven en aan het leven samen met anderen.

Gespreksvragen

1. Herkent u de spanning tussen enerzijds motivatie en ideaal en anderzijds de werkelijkheid van de dagelijkse praktijk in uw eigen werk? Ervaart u motivatieverlies?
2. In hoeverre ziet u een rol weggelegd voor geloof en levensbeschouwing om bij te dragen aan de motivatie en jezelf scherp te houden op wie je in je werk als mens wilt zijn?

In hoeverre kunnen geloof en levensbeschouwing helpen de juiste prioriteit te stellen bij waar het om gaat in het werk?

3. In hoeverre is er een taak weggelegd voor CFO kaderleden om zingevingsvragen meer expliciet aan de orde te krijgen?

Ligt er naar uw mening een relatie tussen geloof en levensbeschouwing en het bezig zijn in de OR?

Hoe ziet u die relatie?

4. Er kan een spanning ontstaan tussen uw persoonlijke moraal en de moraal of de cultuur van het instituut waarin u werkt. Herkent u die spanning? En hoe gaat u daarmee om als die aan de orde is?

Klokkenluiden / whistle blowing.

Workshop CFO Kaderdag

29 maart 2001

drs. J.D.W. Eerbeek,

Hoofdpredikant Dienst Justitiële Inrichtingen